

Otkako sam pročitala vašu knjigu nekako verujem bez kraja da ste vas dve moje najbolje drugarice. Znam da vi to ne znate, ali nema veze. Hvala vam za sve reči, osmehe i obradovanja.

TAMARA

Vas dve ste mi radost i volim „sa vama“ da pijem kafu, a i da popričam. Nema veze što me ne čujete.

MARIJANA

Ja čuvam vašu prvu knjigu i drugu novu, čuvaću i drugi deo ako ga objavite. Nikom ne dam vaše knjige, znam da mi ih neće vratiti.

JELENA JECA

To je knjiga koju ja obožaaaavam! Ali ono što moram da kažem je da ste vas dve apsolutno predivne žene koje su me svih ovih godina dizale i davale mi pozitivnu energiju i zato vam puno, puno, puno hvala!

SVETLANA

Bilo bi još bolje da je Gorica tu, ali sve nešto mislim da joj je mnogo dobro i u toj kuhinji od oblaka gde se zanima testom od zvezdane prašine. Zaobožavala sam vas na prvo čitanje.

MARIJA

Mnogo bih volela da mogu da pošaljem reči hvale i Gorici. U stvari, poslala sam joj, na jedan poseban način, ispunjen mirom i poštovanjem. Živi naša Gorica. Neverovatna Gorica.

DUŠICA

Priči nikad kraja sam svima pozajmljivala i niko mi je nije vratio. Čak ni moja najbolja drugarica. Obećala mi je drugi deo te knjige za rođendan. Napišite je, molim vas.

IVANA

OD ISTIH AUTORKI

PRIČI NIKAD KRAJA

GORICA NEŠOVIĆ

NAŠE

JELICA GREGANOVIĆ

PRICE

■ Laguna ■

Copyright © 2024, Marko Nešović, Jelica Greganović
Copyright © ovog izdanja 2024, LAGUNA

NAŠE PRICE

Sadržaj

Nedelja (G. N.)	11
Parovi (G. N.)	14
Mraci i pomrčine (J. G.)	16
Vikend (G. N.)	20
Sama (G. N.)	22
Nemirac (J. G.)	25
Kućne čarolije (G. N.)	28
Poređenja (G. N.)	30
Pupak (J. G.)	32
Retro (G. N.)	40
Komšiluk (G. N.)	42
O daskama, pampurima i teglama (J. G.)	45

Imanje i nemanje (G. N.)	48
Pogledi (G. N.)	51
Lepuška (J. G.)	53
Razgovori (G. N.)	57
Leto (G. N.)	60
Modne preporuke (J. G.)	62
Putešestvije (G. N.)	66
Pripreme (G. N.)	68
Povratak (J. G.)	70
Majke (G. N.)	73
Hrčak (G. N.)	75
Neonatalni balkon (J. G.)	77
Tolerancija (G. N.)	80
Šoping (G. N.)	82
Evrovizija (J. G.)	85
Najbolja drugarica (G. N.)	89
Pravila (G. N.)	92
Šta devojci sreću kvari (J. G.)	94
Sila (G. N.)	99
Troje (G. N.)	101
Zore, Zorice i Aurore (J. G.)	103

52 (G. N.)	106
Recept (G. N.)	108
Kibic (J. G.)	110
Raspust (G. N.)	114
Iznenadenje (G. N.)	117
Kolonisti (J. G.)	119
Glad (G. N.)	123
Odmor (G. N.)	125
Matura Sećanja (J. G.)	128
Srce (G. N.)	132
Nas dve (G. N.)	134
Tuga (J. G.)	136
Razlaz (G. N.)	138
Reči (G. N.)	140
Pudar (J. G.)	142
Plan (G. N.)	146
Pare (G. N.)	148
Svima koji slave (J. G.)	150
Molba (G. N.)	153
Sakrivanje (G. N.)	155
Sajam, svadba i reči (J. G.)	157

Deda Mraz (G. N.)161
Trošenje (G. N.)163
Svet u boji (J. G.)165
Kafa (G. N.)168
Alimentacija (G. N.)171
Odvrnuto odvrtnje (J. G.)173
Prošlost (G. N.)176
Žene (G. N.)178
Popini prasići (J. G.)180
Sunce (G. N.)184
Gazdarica (G. N.)186
Sreća devojčaka (J. G.)188
Komocija (G. N.)191
Darovi (G. N.)193
Randes (J. G.)195
Mir (G. N.)199
Optimizam (G. N.)201
<i>O autorkama</i>203

Nedelja

Gorica Nešović

Nedelja, najbolji dan ove nedelje. Ne zato što ne radim, već zato što uglavnom niko ne radi, pa je mirno. Nema trubljenja sirena nervoznih vozača, nema dovikivanja, nema nikakve buke koja nervira. Imamo i sat vremena više. Hladno je. Obukla sam zimsku jaknu, ušuškala vrat u topli šal i izašla da prošetam do prodavnice. Fali mi brašno, a nešto bih da pečem u rerni. Nešto mirisno, toplo, zdravo, da se zgrejem. Čekam sedam sati, pa da krenem. Baš lep dan, sunce granulo, lišće popadalo po ulici, cela se žuti. U samoposluzi sam bila najmlađa (ako ne računamo radnice – nijedno muško nije bilo). Zamirisa mi baget. Pipnem, a on vruć. Gotovo da hleb i ne jedem, ali nešto mi se žlezde uskovitlale pa mi krenu voda na usta. Moram da požurim kući, da se ne ohladi. Kupim još neke salate i – tutanj kući. Usput uzmem novine i ukrštene reči. Kad sam stigla, izvadim onaj baget, namažem puter i džem od breskve. Takva me milina obuzela, kakvu dugo nisam osetila. Jedem polako da duže traje uživanje,

kuvam čaj od kamilice, sve stavljam na veliki poslužavnik i nosim u dnevnu sobu. Mački sam kupila omiljenu hranu, samo što nije skočila od radosti. Sedimo nas dve, na TV-u neki jutarnji programi, svi se nešto prave pametni, analiziraju aktuelna dešavanja, al mene to ništa ne dotiče, ja uživam. Ne pamtim kad sam poslednji put jela „džema i leba“. Na TV-u kuvar kuva za doručak „rižoto od liganja“. Baš tim rečima. Onda kreće promo za neki specijal, gde spiker glasom kao da najavljuje prvo mesto top-liste kaže: „Monstrum silovao devojčicu...“ Budi-bogsnama. Menjam kanal. Tražim neki crnobeli film, gde su dugi kadrovi, da je sve sporo i natenane. Nema ništa takvo. Nema veze. Pravim pиту od heljдинih kora i projice. To ćemo danas da jedemo. Imam i pun frižider salate, maminu slavsku sarmu (uh, što je bila slaavaaaa), činiju ruske salate, slanu tortu s paprikama, naravno i kolače. Imam i ceo dan s jednim satom više. Ovih dana će mi majstori zidati kaljevu peć, da se napokon ogrejem kô čovek. Samo moram da sklonim neku komodu na čije mesto će ona doći. Taman fino da presložim stvari, da vidim šta ću, gde ću. Tako nađem kutiju s pismima od pre dvadeset četiri godine, kada smo se moja najbolja drugarica i ja mahnito dopisivale, jer smo živele na dva različita kraja kontinenta. Svako pismo ima u proseku 8-10 strana, u sitna crevca doživljaji, emocije, događaji. *Moje dete spava, muž je na putu, a ja sedim na klozetskoj šolji i sanjarim. Obećavam ti da će ovo pismo biti dugačko, pošto svašta ima da ti izopišem. (Ovo je jedina neispisana hartija, pored toalet-papira, koju sam našla u kući.) Pisaću ti po temama, spontano: 1. Kako ja tiho patim...*

Pismo je na A4 formatu, ima deset strana. Dva sata sam ih listala, plakala i smejala se. Ima i ona svoju kutiju s mojim pismima. Baš je lepa nedelja. Uveče jedemo slav-ske kolače (moja sestra se tradicionalno istakla), dolazi mi najbolja drugarica s mužem, a imam i pitu i projice...

Parovi

Gorica Nešović

Nije rijaliti, odmah da se zna. Kad idem u šoping, na letovanje, na kafu, to radim s jednom ili više drugarica. Svaka žena zna kako je dobro popodne ili večer, ili subota pre podne kad s drugaricom ode u neku akciju. Ja već godinama idem na more sa sestrom, dakle nas dve žene. To je sve normalno i lepo. Ali čik da vidite dva muškarca u butiku ili na plaži... Prvo se pomisli da su gejevi. Što se mene tiče, pa šta i da jesu, nemam nikakvih predrasuda na tu temu. Ali slušajući komentare okoline, to je prvo na šta se pomisli. Kad ih je trojica, već je lakše, ali dva muškarca zajedno... Kada se uzima dvokrevetna soba, vrlo često se radi o jednom velikom krevetu. Sestra i ja smo više puta dobijale takvu sobu. Jeste krevet veliki, ali je jedan. Dvojici muškarca, prijateljima ili braći, svejedno, verovatno je neprijatno da dele jedan krevet. Kada njih dvojica rade takozvane muške stvari – idu zajedno na pecanje, na utakmicu, u kladionicu, to je u redu, smatra okolina, ali da idu zajedno (sami) na odmor... To izaziva

sumnju. Nije fer. Kada idem na kafu, dovoljna mi je jedna drugarica, a oni, kada ih je dvojica, uvek traže bar još jednog: „Da ne pijemo sami.“ Čudno je to.

Već vekovima, ovo je svet muškaraca. Po njihovim pravilima se živi, bez obzira na rodnu ravnopravnost i dvadeset prvi vek, ali ima segmenata života kada je njima teže. Gledam jedan mladi par koji je skoro dobio bebu – senzacija, zbunjenost, neznanje, strahovi... Kod oboje. Mama ne dozvoljava tati ni cuclu detetu da stavi, ali insistira da on non-stop bude pored nje, da doda, namesti, donese... Ona naređuje, on sluša. Dok mu ne pukne film, jer oni bi trebalo da su par.

Kad je jedna moja drugarica (prva u mom društvu) rodila dete, živeli su s njenim roditeljima. Bilo je dosta prostora, pa je kao bilo glupo da plaćaju stan. Beba je imala jedno tri meseca, tata je drži, sve kako treba, kad ulazi njena majka i bukvalno u jednom pokretu, bez najave, uzima tati iz ruke dete uz tekst: „Daj ga meni, ne znaš ni da ga držiš.“ Sledila sam se. Ubrzo su se odselili. Bili su par.

Kad sam (u prošlom veku) počela da radim kao voditeljka na radiju, mlada, puna entuzijazma, nafilovana informacijama koje ću pakovati kroz program, sva ponosna što sve znam, krenem s najavom: „Evo pesme sa albuma (tog i tog), grupe (te i te) koji je izašao pre par godina...“ Kad ulazi muzički urednik i pita: „Je li, kad je izašao taj album?“ Ja kažem: „Pre tri-četiri godine.“ A on će meni: „Pa ti si rekla PAR, a par je dve.“

Par je uvek dva ili dvoje. Neraskidiv, značajan. Najlepši su ljubavni parovi, a najznačajniji prijateljski. Samo da ih negujemo, da traju što duže.

Mraci i pomrčine

Jelica Greganović

Biću konkretna i otvorena. Odmah. Ja mrak ne volim i bojim ga se. Imam i argumente: ne vidim ništa i ne znam čega sve u tom ništa ima, od rupa i prepreka do neprijateljski raspoloženih pojava. Za mene je strah od mraka normalno ljudsko stanje, jer kako čovek da se ne boji kad vidi da ne vidi i kada je sve crno. I stalno nešto šuška.

Naravno, samo u stvarnosti je mrak mračan, sumnjiv i boli. U filmsko-televizijskoj industriji su stvari sasvim drugačije, do te mere da lepo imam utisak da su ljudi noćna bića. Ona danju spavaju i samo čekaju da padne mrak, pa da jurnu u akciju. Jeste da je tamo mrak crn kao u stvarnosti, ali svi trče u njega, naročito u filmovima strave i prepadanja. Lepo mi nije jasno šta čoveka tera da se noću zavlaci po podrumima, šumama, gudurama i mračnim ulicama, iako zna da tamo čuči manijak, serijski ubica ili izuzetno neraspoloženo biće iz mašte. Šta je to u ljudskom biću što ga tera da ne pali svetlo u kući, nego skače iz kreveta i jurca po mraku? Ja za razliku od

filmsko-serijskih likova ne mogu po mraku ni do kupatila da stignem, a da ne objem kolena, srušim sve što mi jeste i nije na putu, dok me nemilosrdno napadaju zidovi i vrata. Kućne ljubimce da ne pominjem, to sve spava gde mu mesto nije. Ne jednom sam se katapultirala preko mačke u čvrstom snu, posle čega dotična uvređeno sa mnom nije razgovarala bar tri dana.

Za to vreme oni ne samo da galopiraju po stanovima, u kojima ni lampica na frižideru ne svetli, nego ulaze i u šume i grbave bestragije obrasle žbunjem. A od meseca i mesečine ni traga ni glasa. Samo onaj ko nema dovoljno iskustva s prirodom, a mašta mu radi bolje od informisanosti, misli da se po šumama, sa sve punim mesecom, može jurcati tek tako. Mrakača je ne u šumama, nego i u selima, čak i ako imaju tu i tamo osvetljene takozvane ulice. Moj Deda, Sestra, Baka i ja smo se, u razumno večernje doba, iz posete Tetka Jeli vraćali kao guske. Napred je išao Deda i osvetljavao put baterijom. Da mi na repu od toga koristi nismo imali dokazivalo je Sestrino i moje spoticanje i bauljanje u pokušaju da stignemo Dedu, koji je forsirao seoski drum. Oko nas je bio mrak gust kao testo, ono hlebno, naraslo, lepljivo. I da smo hteli, bez konkretnog svetla ne bismo mogli iz dvorišta da izađemo, ni kapiju da nađemo, a kamoli da jurcamo po bagremarima i jendecima.

Uostalom, ne da mi je samo nejasno kako oni kao gazele trče za ubicom ili beže od njega, nego ne shvatam kako ubice uspeju da se ne slomataju po šumi, kad noću ni soko ne vidi, a kamoli čovek. Nesređeni podrumi i skladišta su tek posebna priča. Neosvetljena, naravno. Nama kad crkne sijalica u hodniku, a domar je još uvek

na Havajima i nikom ne odgovara, ja podrum ne mogu ni da nađem. Ako uspemo organizovanom akcijom da se do istog probijemo i napipamo katanac, nema šansi da ga otključamo. Jurcanje po podrumu je za nas nemoguća, smrtonosna misija – ako se ne skrha o naše uspomene, sve što nam je žao da bacimo, o ono što nam ni kad mu je bilo vreme nije trebalo, a kamoli sad, obaška kutije sa teglama, dedin knjižni orman bez stakla, rashodovane sudove i ostali krš i lom, ubica ne bi mogao da nas napipa čak i da se ne mrdamo. Takav je mrak u podrumskim predelima našeg stambenog objekta. Da smo pre sto godina napuštena, trula vila kojoj na vrh brda sve mrda, to bi tek bilo zabavno. Kažem vam, ja stvarno ne znam kako ubice prežive svoje akcije po mraku, a da za pet minuta ne zarade čekanje od dva sata na urgentnom odeljenju.

Navedene akcije po neosvetljenim kadrovima su se u poslednje vreme jako razmnožile. Sve mi nešto tutu-mračno u filmovima i serijama, mrko, maglovito. Prvo sam mislila da me opet muči mladost. S druge strane, jeste da mi nedostaju ruke orangutana da bih mogla da čitam, kao i teleskop za kratkovidost, ali nisam baš toliko ćorava koliko su oni navalili sve da snimaju kao da danje svetlo više ne postoji. Tesla nije morao da se muči s naizmeničnom strujom i munjama, sve to ovi bez svetla izvode, dok ja pokušavam da napipam oftalmologa koji će mi konstatovati kataraktu.

Mada, možda sve to nije tako loše. Vraća me u dobra stara vremena kada je bilo svega sem benzina, roze karmina, vate, zejtina, kada se vozilo na parne i neparne brojeve, a jedno vreme plaćao i izlazak iz zemlje. To je bilo pre vremena kada je bilo još bolje i kada je svega nestalo,

samo su se množile nule na novčanicama. U to dobro, staro vreme nam je struje preticalo, zbog čega su uvedene restrikcije, od jednostepene do trostepene. Mada smo pošteno obaveštavani kada će da nam svane mrak, tako da možemo da pripremimo sveće i ne otvaramo frižidere. Dakle, u to jugoslovensko vreme, na koje sećanja sada žmure, Moj Otac, Roditeljica i ja smo se vraćali sa vikenda provedenog u već pomenutom selu u kom vlada ono mračno testo. Kad smo se iz Bujanj potoka uzverali uz brdo, pred nama je pukao onaj čuveni razglednični pogled na Beograd, sa sve suncem koje se spremalo da zaroni u Savu. Prosto, letnja idila koju je Moj Otac prekinuo anti-državnom psovkom, praćenom ljutitom konstatacijom: „Opet treći stepen restrikcije, vidi kakav je mrak, pocrkaće nam sve po kući!“. Uz prateće iznošenje odluke da mu na pamet ne pada da vuče kesetine na osmi sprat peške i da će spavati u autu. I bio bi on sasvim opravdano revoltiran, jer „što plaćam struju koje nema“, da je napolju zaista bio mrak, a ne još uvek beli dan. Siroma otac je zaboravio da skine naočare za sunce. Zato mu se pred očima Beograd i bez mraka zacrnio.

Toliko o mraku u kom svi funkcionišu i žive kao čovečje ribice u Postojnskoj jami. Što se mene tiče, meni je to sve suviše sumnjivo. I mračno.